

Μετά από αιώνες σιωπής το Παλαιοχριστιανικό Κοιμητήριο Σάμου ανοίγει τις πύλες του για τη λατρεία της Εκκλησίας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Σάμου, Ικαρίας και Κορσεών

Μετά από αιώνες σιωπής το Παλαιοχριστιανικό Κοιμητήριο της αρχαίας πόλεως Σάμου, στη θέση «Γλυφάδα», κοντά στο Πυθαγόρειο, ανοίγει και πάλι τις πύλες του, για να δεχθεί την προσευχή και τη λατρεία της Εκκλησίας.

Αύριο, Τετάρτη 12 Αυγούστου 2026, και ώρα 8:00 μ.μ., στο Παλαιοχριστιανικό Κοιμητήριο θα τελεστεί η Ιερά Παράκληση προς την Υπεραγία Θεοτόκο, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου κ. Ευσεβίου.

Το Παλαιοχριστιανικό Κοιμητήριο, το οποίο **χρονολογείται από τον 4ο έως τα μέσα του 7ου μ.Χ. αιώνας**, αποτελεί ένα από τα **σημαντικότερα παλαιοχριστιανικά μνημεία της Σάμου** και πολυτιμότερη μαρτυρία της παρουσίας και της πίστεως των πρώτων χριστιανικών κοινοτήτων του τόπου μας.

Στον ιερό αυτό χώρο εντοπίσθηκαν, μεταξύ άλλων, και **οι τάφοι των τριών Σαμίων Στρατιωτικών Αγίων και Ομολογητών, Λέοντος, Γρηγορίου και Θεοδώρου**, αποτελούντες ιδιαίτερη ευλογία και ζωντανή μαρτυρία της χριστιανικής ζωής του τόπου μας.

Η αυριανή Ιερά Παράκλησις αποκτά ιδιαίτερη σημασία, καθώς είναι **η πρώτη Ακολουθία που τελείται στον χώρο μετά την πλήρη αποκατάσταση**, συντήρηση και ανάδειξη του μνημείου, η οποία πραγματοποιήθηκε με τη φροντίδα του Υπουργείου Πολιτισμού κατά την επίσημη επίσκεψη της Υπουργού Πολιτισμού κ. Λίνας Μενδώνη στις αρχές του μηνός Ιουλίου 2026.

“Και έτσι, ο ιερός αυτός τόπος, μετά από αιώνες σιωπής, ανοίγει και πάλι τις πύλες του, για να δεχθεί την προσευχή και τη λατρεία της Εκκλησίας. Καλούμε τους ευσεβείς χριστιανούς να προσέλθουν και να συμμετάσχουν στην κατανυκτική αυτή Ακολουθία, επικαλούμενοι τη σκέπη, την προστασία και τις μητρικές πρεσβείες της Παναγίας μας”, τονίζεται από την Ιερά Μητρόπολη Σάμου.

Τι αποκάλυψαν οι ανασκαφές

Το Παλαιοχριστιανικό Κοιμητήριο της αρχαίας πόλης της Σάμου, στη θέση «Γλυφάδα» του Πυθαγορείου, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα παλαιοχριστιανικά μνημεία του νησιού, το οποίο χρησιμοποιήθηκε από τον 4ο μ.Χ αιώνα έως τα μέσα του 7ου μ.Χ αποτυπώνοντας τη μετάβαση από τον αρχαίο στον χριστιανικό κόσμο. Η συστηματική ανασκαφική έρευνα ξεκίνησε το 1969 από τον αρχαιολόγο Κωνσταντίνο Τσάκο, ενώ στο πλαίσιο του έργου που ολοκληρώθηκε, με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, πραγματοποιήθηκε ανασκαφική έρευνα, αποκαταστάθηκε το μνημείο και διαμορφώθηκε ο περιβάλλων χώρος, ώστε να είναι πλέον ασφαλής και επισκέψιμος.

Οι ανασκαφές αποκάλυψαν την πλήρη μορφή του Κοιμητηρίου, με το κεντρικό Μαρτύριο του 4ου αιώνα, 28 κιβωτιόσχημους τάφους, 17 αρκοσόλια (αψιδωτά ταφικά μνημεία που συναντώνται, κυρίως, σε κατακόμβες) και την επαναχρησιμοποίηση παλαιότερων ελληνιστικών τάφων, επιβεβαιώνοντας τη διαχρονική χρήση του χώρου. Σημαντικά ευρήματα, όπως πήλινα αγγεία, σταυροί,

κοσμήματα, περίπου 500 λύχνοι και εννέα χρυσοί σόλιδοι (εμβληματικό χρυσό νόμισμα που καθιερώθηκε από τον Μέγα Κωνσταντίνο) της εποχής του Ιουστινιανού Α΄, εμπλουτίζουν τις γνώσεις μας για τις ταφικές πρακτικές και τη ζωή των πρώτων χριστιανικών κοινοτήτων της Σάμου. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν εκτεταμένες εργασίες συντήρησης και στερέωσης του μνημείου, καθώς και έργα ανάδειξης, όπως αποστράγγιση, διαμόρφωση διαδρομών, φωτισμός, ενημερωτικές πινακίδες και χώροι θέασης και ανάπαυσης.

